

O`ZBEKISTAN RESPUBLIKASI AWIL HA`M SUW XOJALIG`I MINISTRLIGI

Tashkent ma`mleketlik agrar universiteti

No`kis filiali

«Agronomiya» fakulteti

3 a-kurs « Agronomiya »

ta`lim bag`dari

« Paxtashiliq »

pa`ninen

O`z betinshe jumisi

Tayarlav`an:

Qabillav`an:

Beknazarov A.

Shamuratova N.

No`kis-2016

**Tema: Har tu'rli mu'ddetlerde shigit egiletug'in
paxtanin' o'siwi ha'm rawajlaniw zu'ra'a'tligi.**

Rejesi:

Kirisiw.

Tiykarg'i bo'lim.

1.Shigitti egiw mu'ddeti

2.Egis teren'ligi

3.Shigitti egiw mug'dari ha'm egiw usillari

4.Tuxim shigitleri, sortliq tazalig'i

Juwmaqlaw.

Paydalanilg'an a'debiyatlar ha'm saytlar.

Kirisiw.

O'zbekistanda paxta jetistiriw boyinsha o'zinin' salmaqli ornina iye. Seleksioner alimlarimiz tarepinen g'awasha o'nimdarlig'i joqari tez piser talshigi uzin ha'm qurg'aqshiliqqa shidamli duzg'a shorg'a kesellikke shidamli ajayip sortlar jetistirilgen. Bul sortlardi jil sayin mol zura'a't alinbaqta. Paxta shiyki zatinin' xaliq xojalig'inin' turli tarawlarinda paydalanip kelinbekte. Paqta talshig'i ushin egilsede onnan 200 ge jaqin tu'rli o'nimler alinadi.

Shigit egiw muddeti.

Topiraqtin' 10 sm
teren'liktegi temperaturasi
ortasha 12 C° bolg'anda
tukli shigitler. 14 C° bolg'anda
tu'ksizlendirilgen shigitlerdi
egiwge kirisiw mu'mkin.

Qaraqalpaqistan
Respublykasinin' tuslik
rayonlarinda 20- aprel shekem
Qaraqalpaqistan
Respublykasinin' arqa
rayonlarinda 25 aprelge shekem
shigit egiw usinis etiledi.

Egis teren'ligi

G'awashanin' maydanlarina bir tegis shigitlerdi egiw teren'ligi ulken rol atqaradi. Shigitin' juzige yamasa artiqsha teren'likke taslaw atizlarda na'llerdin' siyrek ko'biyiwine alip keliwi mumkin. Shigittin' egiw teren'ligi hawanin' temperaturasina topiraq tipine ha'm aniq igaligina qarap belgilenedi. Shigittin' mexanik qurami awir, a'sten qizatug'in topiraqlarda 3-4 sm basqa topiraqlarda 4-5 sm teren'likte egiledi.

Shigit egiw mug'dari

Har bir gektar maydang'a jumsalq'an shigit mug'dari egislik jerlerdin' topiraq sharayatina, shigittin' iriligine salmag'ina ha'm egiw sxemasina baylanisli boladi.. Joqari klasstag' tu'kli tuqim shigitin' egis mug'dari 60-65 kg tu'ksiz shigitlerde 25-30 kg boladi.

Egiw usillari

Egiwdin ko'p usillari bolip, qatar aralari 90 ha'm 60 belgilenedi. Bul qatar aralarinda shigit qaptal qatarlap, kvadratuyalap, tuwri mu'eshli uyalap, qosqatarlap egiledi. Ha'r gektar maydang'a sariplang'an shigit tu'ksilenirigen 25-30 kg, tu'kli shigitte 60 kg nan aspaw shart. Shigit egiwdin' en' maqul teren'ligi 3-4sm basqa tu'rdegi topiraqlarda, keyin bolsa orta ha'm awir topiraqli jerlerde boslaw kerek. Egiw CTX-4ГБ CXY-4 seyalkalarinda o'tkiziledi.

Tuqim shigitleri, sortliq tazalig'i.

Barliq awil xojaliq eginlerinin' tuqimlarina qoyilg'an standart talaplari ma'mleket tarepinen belglengen. Standart talaplarina juwap beretug'in tuqimlar konditsion tuqimlar delinedi. Tuqim shigitleri ko'geriwshiligne qarap 3- Klassqa bo'linedi. Tuqim shigitleri sortliq tazalig'ina ondag'I sorttin' na'silik qasiytlerine iye bolgan shigit mugdarina qarap aniqlanadi ha'm prosent esaplanadi ko'rsetiledi 1. Klassta shigitin ko'geriwshen'lik keminde 95 % 2 Klass 90% 3 Klass 85% boliwi tiyis.

Juwmaqlaw.

Shigittin' egisin alip barilatug'in orinlarda mexanizattsiyalastirilg'an orinlardin' natiyjeli jumis alip bariwi ushin tiyisli bolg'an barliq qolayliqlar jaratilg'an boliwi kerek.

Juwmaqlastirip aytqanda jerlerdin egiske tayarlaw ham shigit egisi mapazinda alip barilatug'in barliq jumislar ha'r bir gektar maydannan toliq na'l aliwg'a qaratilg'an boliwi tiyis.

Paydalanilg'an a'debiyatlar.

- A. Xasanov, S. Egamberdiev “Paxtachilik” Toshkent 2005.
- M. Ibragimov, U. Ismailov, E. To'reniyazov. “Jan'a agrotexnologiyani qollaniw g'awashadan joqari o'nim jetistiriwdin' tiykari” No'kis 2012.
- U. Ismaylov, J. Ergabulov “ G'awashadan joqari zu'ra'a't aliw ilajlari” No'kis 2003.

Paydalang'an sayitlar

www.agroplus-group.ru

www.medrezept.ru

www.krugosvet.ru

urozhayna-gryadka.narod.ru

cyberleninka.ru

www.himagro.com

agropost.ru

www.zerno-ua.com

www.science-education.ru